

Силабус
навчальної дисципліни
ОРГАНІЗАЦІЯ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО
ОБСЛУГОВУВАННЯ
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма
Спеціальність
Галузь знань
Рівень вищої освіти

Фінанси, банківська справа та страхування
072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
07 Управління та адміністрування
другий (магістерський)

Викладач	ТОКАРЕНКО Олена Іванівна
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=1257
Контактний тел.	+380500120766
Е-mail викладача:	lena1979-1@ukr.net oi_tokarenko@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Індивідуально із застосуванням дистанційних технологій

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма навчання	Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
денна	5/150	20	20	110	залік
заочна		6	4	140	

Семестр: осінній (3 семестр)

Мова навчання: українська

Ключові слова: санаторно-курортний комплекс, курортна діяльність, санаторно-курортний продукт, медичні та оздоровчі послуги, водолікування, грязелікування, фізіотерапія, організація обслуговування, якість послуг, маркетинг у рекреації, економіка санаторно-курортних підприємств, управління санаторно-курортними закладами.

Мета курсу: формування у здобувачів вищої освіти системи знань про організаційні, технологічні, економічні та управлінські засади функціонування санаторно-курортного комплексу, а також розвиток практичних навичок організації та забезпечення ефективного санаторно-курортного обслуговування..

Предмет курсу: процеси організації, управління та надання санаторно-курортних послуг, включаючи формування санаторно-курортного продукту, технології лікувально-оздоровчих процедур, організацію обслуговування споживачів, а також економічні та маркетингові аспекти діяльності санаторно-курортних закладів.

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Теоретичні та організаційні основи санаторно-курортної діяльності

Тема 1. Санаторно-курортний комплекс в системі національної економіки – сутність санаторно-курортної діяльності, основні поняття (курорт, інфраструктура, послуги), структура комплексу, типи закладів, організація управління санаторієм.

Тема 2. Державне регулювання санаторно-курортної діяльності в Україні – нормативно-правова база функціонування галузі, повноваження органів управління, класифікація санаторно-курортних закладів.

Тема 3. Санаторно-курортний продукт – специфіка та структура продукту, його класифікація, формування медичних програм, організація харчування та дозвілдової діяльності.

Змістовий модуль 2. Медичні технології санаторно-курортного обслуговування

Тема 4. Влаштування та експлуатація відділень водогрязелікування – організація водогрязелікування, вимоги до приміщень і обладнання, види процедур та структура управління.

Тема 5. Технологія відпуску водолікувальних процедур – вплив процедур на організм, методики проведення, види ванн і душів, показання та протипоказання.

Тема 6. Технологія відпуску грязелікувальних процедур – еволюція методів, способи застосування грязей, особливості використання глини, піску, парафіну та озокериту.

Тема 7. Преформовані фізичні чинники у санаторно-курортному продукті – фізичні методи лікування, їх класифікація, застосування електричних, магнітних, механічних та інших чинників, організація фізіотерапевтичної служби.

Змістовий модуль 3. Організація санаторно-курортного обслуговування.

Тема 8. Організація прийому, розміщення та обслуговування в санаторно-курортних закладах – реєстрація пацієнтів, ведення медичної документації, локальні протоколи лікування, контроль якості обслуговування.

Тема 9. Організація санаторно-курортного харчування – функції харчування, дієтичні раціони, контроль якості продуктів, вимоги до персоналу та організації харчоблоків.

Змістовий модуль 4. Забезпечення ефективності діяльності санаторно-курортних організацій

Тема 10. Економічний механізм функціонування санаторно-курортних організацій – стратегія розвитку, управління витратами, інвестиційна діяльність, інновації та соціальні результати діяльності.

Тема 11. Маркетинг у санаторно-курортній діяльності – маркетинговий комплекс, якість і конкурентоспроможність послуг, ціноутворення, організація продажів і просування санаторно-курортного продукту.

Методи навчання: Словесні (пояснення, розповідь, лекція, семінари, бесіда; наочні (презентації); практичні: (аналіз конкретних ситуацій); методи стимулювання навчальної діяльності (метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувачів, створення ситуацій пізнавальної новизни); методи контролю і самоконтролю (метод усного контролю, метод письмового контролю).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

1. Безпека. У період дії воєнного стану першочерговим залишається питання особистої безпеки здобувачів освіти. У разі оголошення повітряної тривоги або виникнення ракетної небезпеки необхідно повідомити викладача, призупинити заняття та пройти до найближчого укриття. Якщо можливість скористатися укриттям відсутня, слід дотримуватися правила «двох стін». Після завершення заняття, за можливості, рекомендується повідомити викладача про свій стан.

2. Організація навчальної діяльності. Освітній процес передбачає поєднання лекційних і практичних занять, самостійної роботи, виконання індивідуальних завдань. Лекційні заняття спрямовані на формування системи теоретичних знань з організації надання санаторно-курортних послуг. Практичні заняття орієнтовані на застосування теоретичних положень під час аналізу діяльності санаторно-курортних організацій, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів та моделювання управлінських рішень. Самостійна робота передбачає опрацювання навчального матеріалу, підготовку індивідуальних завдань (доповіді, аналітичні записки, презентації).

3. Виконання індивідуальних завдань. У межах дисципліни здобувачі вищої освіти виконують індивідуальні завдання, спрямовані на формування практичних навичок аналізу діяльності санаторно-курортних організацій і прийняття управлінських рішень. Передбачено надання консультацій, методичних рекомендацій і можливість доопрацювання результатів.

4. Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти зобов'язані виконувати завдання самостійно; надавати достовірні результати аналізу та обґрунтовані управлінські висновки; коректно використовувати та зазначати джерела інформації.

Забороняється академічний плагіат, списування, фальсифікація результатів; використання сторонніх матеріалів під час контролю без дозволу викладача; подання робіт, виконаних третіми особами.

5. Політика використання ШІ, Використання інструментів штучного інтелекту (ШІ), таких як ChatGPT, Grammarly, Claude, Gemini та інших подібних платформ, допускається як допоміжного інструменту лише у випадках, передбачених умовами завдання, з дотриманням положень Політики використання штучного інтелекту в освітньому процесі Бердянського державного педагогічного університету.

Зокрема, інструменти ШІ можуть використовуватися для: пошуку та формулювання ідей управлінських рішень; пояснення теоретичних положень; структурування матеріалу (зокрема при підготовці презентацій); попереднього аналізу інформації; перевірки грамотності та оформлення тексту.

Водночас використання ШІ не може замінювати самостійне виконання аналітичних завдань, розв'язання ситуаційних задач, обґрунтування управлінських рішень, а також підготовку індивідуальних завдань і презентацій. Усі результати, подані здобувачем, мають бути усвідомленими, перевіреними та обґрунтованими.

Суттєве використання інструментів ШІ підлягає обов'язковому розкриттю у письмових роботах відповідно до політик БДПУ (Політика використання штучного інтелекту в освітньому процесі, рекомендації GAIDeT тощо). Розкриття подається у вигляді декларації, яка розміщується наприкінці роботи або перед списком використаних джерел. Недекларування використання ШІ розглядається як порушення академічної доброчесності.

У декларації зазначаються: використані інструменти ШІ, їх версії та дати застосування; завдання, для яких застосовувався ШІ (зокрема: генерація ідей, пояснення теорії, допоміжний аналіз); рівень участі здобувача у виконанні роботи; підтвердження особистої відповідальності за отримані результати та управлінські висновки.

Використання ШІ є допустимим лише як допоміжний інструмент і не може застосовуватися для автоматичного виконання ситуаційних завдань, формування управлінських рішень або підготовки індивідуальних робіт без належного опрацювання здобувачем.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (комп'ютер, проектор); програмне (MicrosoftOffice: PowerPoint, Word, Moodle, репозитарій); наочність (презентації у форматі PowerPoint).

Система оцінювання та вимоги: Система оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів охоплює всі види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські та практичні заняття, а також самостійну роботу та виконання індивідуальних завдань. Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль.

Поточне тестування та самостійна робота												Сума	
Змістові модулі													
ЗМ 1			ЗМ 2				ЗМ 3		ЗМ 4		Підс. тест	Інд. завдання	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	20	35	

Максимальна сума балів буде складати 100.

Форма звітності у I семестрі: залік

При оцінюванні враховуються такі основні елементи навчальної діяльності студента:

1. Відповіді на практичних заняттях, розв'язання завдань - максимально 2 бали (за 1 заняття).
2. Виконання самостійної роботи – до 2 (3) балів (за 1 тему, в залежності від обсягу завдання).
3. Підсумковий тест – максимум 20 балів.
4. Індивідуальне завдання – 35 балів.

Оцінювання роботи на практичних заняттях.

Максимальна сума балів за роботу на практичних заняттях становить 22 бали.

2 бали отримує студент, який виявив всебічні, систематичні і глибокі знання навчально-програмового матеріалу теми, послідовно та логічно, у повному обсязі розкрив зміст питання, вільно володіє термінологією, орієнтується у попередньому матеріалі, правильно відповідає на додаткові питання, робить висновки; виявляє ініціативність і активність у роботі з практичним матеріалом; здійснює самоаналіз

1,5 бали отримує студент, який виявив повне знання навчального матеріалу теми, послідовно та логічно, розкрив зміст питання, вільно володіє термінологією, правильно відповідає на додаткові питання, робить висновки; активний у роботі з практичним матеріалом; здійснює самоаналіз

1 бал отримує студент, який виявив певні знання навчального матеріалу теми, розкрив зміст питання, але не послідовно й не в повному обсязі, володіє термінологією, не завжди правильно відповідає на додаткові питання, має труднощі у формулюванні висновків; виявляє малу активності у роботі з практичним матеріалом; не здійснює самоаналіз

0,5 балів отримує студент, який виявив прогалини у знаннях навчально-програмного матеріалу теми, припускає помилки у розкритті змісту питання, має труднощі у розкритті змісту термінів, формулюванні висновків, не орієнтується у попередньому матеріалі. не виявляє активності у роботі з практичним матеріалом; не здійснює самоаналіз.

Оцінювання самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є обов'язковою складовою освітнього процесу та спрямована на поглиблення теоретичних знань, розвиток аналітичного мислення і формування практичних навичок у сфері організації санаторно-курортного обслуговування.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу становить 23 бали.

Оцінювання самостійної роботи здійснюється за результатами виконання практичних завдань до кожної теми курсу. За виконання завдань здобувач може отримати:

- до 2 балів – за теми 1–10;
- до 3 балів – за тему 11 (завдання більшого обсягу).

Форми самостійної роботи.

Самостійна робота може включати:

- підготовку відповідей на теоретичні питання;
- виконання ситуаційних і практичних завдань;
- аналіз діяльності організацій;
- підготовку коротких аналітичних матеріалів, презентацій або повідомлень;
- опрацювання додаткових джерел.

Особливості оцінювання

- оцінюється самостійність виконання, повнота, логічність і обґрунтованість результатів;
- бали за самостійну роботу накопичуються протягом семестру;
- невиконані завдання можуть бути доопрацьовані у визначені викладачем терміни.

Індивідуальна робота, виконана у відповідності з вимогами та захищена, надає можливість отримати 35 балів.

Система нарахування балів

	Кількість балів		
	Практичні заняття	Сам.робота	Разом
Тема 1.	0-2	0-2	0-4
Тема 2.	0-2	0-2	0-4
Тема 3.	0-2	0-2	0-4
Тема 4.	0-2	0-2	0-4
Тема 5.	0-2	0-2	0-4
Тема 6.	0-2	0-2	0-4
Тема 7.	0-2	0-2	0-4
Тема 8.	0-2	0-2	0-4
Тема 9.	0-2	0-2	0-4
Тема 10.	0-2	0-2	0-4
Тема 11.	0-2	0-3	0-5
Всього	22	23	45
Підсумковий тест			20
Індивідуальне завдання			35
Всього			0-100

Узагальнені критерії оцінювання

90–100 балів (А) – здобувач демонструє системне та глибоке розуміння теоретичних і прикладних засад менеджменту організацій, вільно оперує понятійним апаратом, здатний комплексно аналізувати функціонування організації як системи, оцінювати ефективність управління та обґрунтовувати стратегічні й оперативні управлінські рішення в умовах невизначеності. Самостійно виконує всі види завдань, логічно та аргументовано подає матеріал. Практичні, аналітичні та індивідуальні роботи виконані на високому рівні, містять обґрунтовані висновки та елементи самостійного аналізу. Презентація результатів є чіткою, структурованою та переконливою.

78–89 балів (В) – здобувач добре засвоїв навчальний матеріал, уміє застосовувати знання для аналізу діяльності організації, оцінювання управлінських процесів та прийняття рішень, допускає незначні неточності. Завдання виконані якісно, з дотриманням основних вимог. Роботи є змістовними, але можуть містити окремі недоліки у структурі або глибині аналізу. Презентація результатів достатньо чітка.

65–77 балів (С) – здобувач має достатній рівень знань, розуміє основні положення дисципліни, але не завжди впевнено застосовує їх у практичних управлінських ситуаціях. Виконання завдань містить окремі помилки, потребує уточнення або доопрацювання. Аналітичні роботи частково відповідають вимогам, структура не завжди логічно витримана. Презентація результатів є зрозумілою, але недостатньо аргументованою.

58–64 бали (D) – знання здобувача є фрагментарними, спостерігаються труднощі у застосуванні теоретичних положень для аналізу організаційних процесів і управлінських ситуацій. Завдання виконані частково або з помилками. Роботи потребують суттєвого доопрацювання, висновки недостатньо обґрунтовані. Презентація результатів є неповною або слабо структурованою.

50–57 балів (E) – здобувач відтворює окремі теоретичні положення на елементарному рівні, не демонструє сформованих навичок аналізу діяльності організації та обґрунтування управлінських рішень. Завдання виконані неповністю, із значною кількістю помилок. Роботи мають низький рівень логічності та аналітичності. Потребує суттєвої допомоги викладача.

35–49 балів (FX) – здобувач має поверхневі знання, не володіє основними поняттями дисципліни, не здатний застосовувати їх на практиці. Завдання виконані частково або неправильно. Роботи не відповідають встановленим вимогам. Потребує повторного складання.

1–34 бали (F) – здобувач не засвоїв навчальний матеріал, не виконав основні види завдань, не володіє базовими навичками аналізу діяльності організації та прийняття управлінських рішень. Вимагається повторне вивчення освітньої компоненти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Загального положення про санаторно-курортний заклад» від 11 липня 2001 р. № 805. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/805-2001-%D0%BF#Text>.
2. Про курорти : Закон України від 05.10.2000 № 2026-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14#Text>
3. Про затвердження переліків закладів охорони здоров'я, лікарських посад, посад фармацевтів, посад фахівців з фармацевтичною освітою та інших посад у закладах охорони здоров'я : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28.10.2002 № 385 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-02#Text>
4. Організація рекреаційних послуг: навч. посібник / В. В. Величко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. 202 с.
5. Заваріка Г. М. Курортна справа : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 264 с.
6. Менеджмент закладів оздоровлення та відпочинку в рекреації. Навчально-методичний посібник для студентів і фахівців / За ред. В. І. Пономаренка. Київ : Денеб, 2005. 416 с.

Додаткові

7. Lemish K., Nestorenko T., Tokarenko O. Interaction of business and education in hospitality, restaurant, and catering business in Ukraine. Journal of Modern Economic Research. 2021. Vol. 3, № 4, 5-0. <https://cutt.ly/nKeRkJh>
8. Токаренко О., Несторенко Т., Несторенко О. Санаторно-курортна галузь під час війни: проблеми управління. Proceedings of scientific & practical materials of the IRR forum. 29-30 червня 2023 р. Трускавець. Івано-Франківськ, 2023. С. 19-22
9. Токаренко О.І., Леміш К.М., Бабіна Н.І. Віртуалізація діяльності підприємств туристичної та готельної сфери. Науковий журнал «Інтелект XXI». 2020. №6. URL:<http://www.intellect21.nuft.org.ua/index.php/6-2020>
10. Токаренко О.І., Леміш К.М., Якимова О.О. Удосконалення системи управління персоналом підприємств сфери послуг. Електронне фахове видання «Приазовський економічний вісник». 2020. №6(23). С. 166-170. URL: <http://pev.kpu.zp.ua/vypusk-6-23>

11. Токаренко О.І., Леміш К.М., Брезицька Л.Г. Управління процесом планування господарської діяльності на малих та середніх підприємствах сфери послуг. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2019. №11. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2019-11-5415>- С.39-45.

Інтернет-ресурси

12. Офіційний веб-портал Державної служби статистики України : веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>, <https://stat.gov.ua/uk> .

13. The World Bank Group <https://data.worldbank.org/indicator>

14. Нормативна база БДПУ : веб-сайт. URL: <http://bdpu.org/normatyvna-baza-bdpu/>

15. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> .

16. Пошукова система наукових публікацій Google Scholar : веб-сайт. URL: <https://scholar.google.com/>

17. База наукових журналів відкритого доступу Directory of Open Access Journals (DOAJ) : веб-сайт. URL: <https://doaj.org/>

18. Менеджер бібліографічних посилань Zotero : веб-сайт. URL: <https://www.zotero.org/>

19. Менеджер наукових джерел та цитувань Mendeley : веб-сайт. URL: <https://www.mendeley.com/>